

10 varit särdeles nedtryckt. Härtill kommer ännu febersjukdomarna, som just i dessa trakter hela vintern och våren härjat förskräckligt och hållit flerstädes ända till halftva befolkningen på sjukbädden, samt förluster af dragare och boskap i mängd, förorsakade af brist på foder. Det finnes hela byalag, der befolkningen samtidigt legat i febersjukdomar, så att menniskor ifrån andra byalag nödgats komma för att sköta de sjuka, och det finnes äfven lägenheter, der såväl allt folket som alla kreatur dött af sjukdomar och svält, äfvenså finnas lägenheter, som blifvit öfvergifna af sin befolkning, och hvilka kronobetjeningen

10 nödsakats taga hand om för att de skulle blifva bebrukade och skötta. På auktioner, som hållits i Tavastkyro skall blifvit betalt för får 25 å 50 penni. Det hade således varit att totalt ruinera befolkningen om man fortfarit med auktionerna. Bättre då att vänta och få något, än försälja deras hestar, kreatur och redskap för nästan intet, hvarigenom de blifvit urståndsatta att bruka sin jord och erhålla någon skörd. Dessutom är egendomen sequestrerad öfverallt hos de restskyldige med undantag endast hos dem, hvilka erhållit af Senaten anstånd med betalningen.

20 I anledning af min ärade Broders ofvannämnde skrifvelse har jag vidtagit åtskilliga åtgärder, hvilka troligen redan genom tidningarna kommit till Brors kännedom. Ledsamt endast att jag, straxt efter sedan jag utfärdat mitt Cirkulär, i hvilket jag för kommunerna framhöll, att de för framtiden ej hade att påräkna någon hjälp af Staten, utan voro hänvisade till egen omtanke i afseende å befolkningens bergning, erhö

30 ll en skrifvelse från Kansliexpedition, i hvilken jag anbefalles att anmana kommunerna i länet att ställa sig § 46 i Nådiga Förordningen om allmänna fattigvården i landet af den 22 Mars 1852 till efterrättelse. Jag hade velat åberopa endast första momentet i nämnde §, emedan det sednare uppmäna kommunerna att till styrelsen inkomma med anhållan om understöd, hvilket åter var stridande emot hvad jag i mitt förra Cirkulär framhållit, men då min landsekreter förklarade att han ej kunde kontrasignera Cirkuläret såvida ej Kansliexpeditionens skrifvelse ordagrant följdes och detta af orsak att det förut inträffat, att följden af ett motsatt förfarande blifvit en skrapa från högre ort, så såg jag mig nödsakad att gifva vika och torde alltså mången komma att anse mina tillgöranden härvid för besynnerliga och föga konsekventa.

40 Men jag har troligen redan alltför länge upptagit Brors dyrbara tid och får derföre endast anhålla att Bror ville vara försäkrad om den utmärkta Högaktning, hvarmed jag har äran förblifva min ärade Broders

ödmjukaste tjänare
C. M. Creutz

723 G. VON ALFTHAN – J. V. SNELLMAN 17.VIII
1867

HUB, JVS handskriftssamling

50 Välborne Herr Senator.

Herr Senatorns ärade skrifvelse af den 12 dennes kom mig tillhanda, sedan dagens anmälan till Senaten om rågutsädesbehovet redan var färdig. Föregående skrivelser läto mig icke ana, att ännu 2 000 tunno funnos till disposition, så nära som i Wasa; de hade nog

behöfts här, isynnerhet för flere upptrakter. Det är och visst två veckor sedan jag telegraferade att vi behöfde så mycket utsäde, som snart kunde fås. Jag har redan förut omnämndt, att jag här i länet icke kan vänta till sista ögonblicket, för att requirera behöflig säd; jag måste se mig före och kalkylera det möjliga, *blifvande* behofvet; Kejserliga Senaten måste å sin sida hafva förtroende för mig och icke befara att jag onödigtvis bortplottrar till min disposition ställde medel. Under andra förhållanden kunna de behöfvande här icke hjälpas verksamt och i tid.

Hvad Herr Senatorn yttrar om Biese låter mig förmäda, att ett bref ifrån mig af den 5 dennes möjligtvis icke framkommit. Det var ju blott i nödfall som jag föreslog honom. 10

Med anledning af FinansExpeditionens bref af den 31 Juli och dermed följande 1 000 fínska m<ark>, har jag allaredan engagerat några dugliga instruktörer för allmogens undervisande i kännedom om de åtbara *svamparne*: Kapten Gestrin, Aptekar Fabritius (ifrån Brahestad), Studeranden C. Castrén, Bundtmakarn Johansson, – hvilka nästa vecka komma att vidtaga sina resor. I Uleåborg anställes af Aptekar Palmqvist förberedande rön med beredning af olika slags *nödbröd* och om par dagar är allmän sammankomst angående detta ärande utlyst. Landssekreteraren Hildén, som på par dagar var rest till Brahestad, anmodade jag att derstädes göra proposition i ämnet och synes densamma hafva blifvit med intresse emottagen. Enahanda öfverenskommelser träffade jag med Borgmästaren ifrån Kajana, som händelsevis befann sig här på besök. Handelssocieteterne i Uleåborg och Brahestad hafva redan hållit sammanträden angående det i Herr Senatorns handbref af den 1 Aug<usti> omnämnda ämne. 20

Handlanden M. E. Ringvall härstädes, som förestår ett af våra större hus, lär hafva förklarat sig villig att åtaga sig förlag af väfnader – de närmare Conditierne känner jag dock ännu icke. Äfven ifrån Brahestad, dit den hitsände modellen till skottspolslåda blifvit requirerad och afsänd, väntar jag gynnsamt svar. I Kajana har jag vändt mig till Rådmannen Bergh, som är en driftig och företagsam man. 30

Det skulle otvifvelaktigt befordra sakens framgång, om Herr Senatorn sjelf ville ge sig tid att komma hitupp. Länemötet öppnas den 10:de September om morgonen och skulle det blifva oss kärt att se Herr Senatorn ibland oss.

De små industrierna komma, att börja med, att hafva icke så litet göra för att tillfredsställa det egna behofvet. Våra trasiga halffrusna tiggare kunde till Exempel använda sin tid att skaffa kläder åt sig och skjorta på kroppen; allmogen i flere församlingar inläras att bereda nödiga redskap och Käril m. m. Det var skada att jag icke erhöill heldst något medel nu genast till min disposition; jag hade redan inledt underhandlingar med Korgmakare-Instruktörer ifrån Siikajoki, men råmaterialet, rötter, måste upptagas redan i September månad – nu kan denna goda sak, som äfven af Hus<hållnings> Sällskapet befordrats förmedelst införskrifning af goda modeller (till Exposition i höst), kanske icke komma i gång. Jag har också ifrån England requirerat ritningar till ämnen för dörr och fönsterposter. 40

Erkännande ingången af fínska m<ark> 300 uti handbrevet af den 1 innevarande Augusti och i förhoppning att snart få hafva nöjet att helsa Herr Senatorn välkommen till Finlands höga Nord, har jag äran teckna mig 50

Med utmärktaste högaktning och tillgifvenhet

Välborne Herr Senatorns
ödmjukaste tjänare
G. v. Alfthan

Uleåborg den 17 Augusti 1867.

P. S. Sedan par dagar 20° värme i skuggan och äfven varma nätter, måtte detta fortfara.

10

724 J. V. SNELLMAN – H. SNELLMAN 19.VIII 1867
HUB, JVS handskriftssamling

Kära Hanna.

Gud vare lof, att I alla ären friska. Hvarför hade Ditt svarande så brådt.

20 Knappt nog torde jag orka komma ut.

Bäst är att Janne och Ville få resa in först med egen häst, så att kärran fås åter för jungfrurna. Derförinnan böra de taga upp båten, t. ex. på fähusvinden, samt lägga ordentligt tillhopa näten m. m. Låt dem komma d. 27:e.

Derefter kan flyttningen ställas i ordning och lassen insändas. Följande dag kan Du med Kalle och jungfrurna komma med skjuts,

Var nu snäll och förteckna allt, som lemnas qvar. Lemna äfven sämre porslin. Lägg allt in i ena lådan och inom lås. Eljest blir det ej i behåll. Tag blott ena lådan hem och i öfrigt mindre lådor och korgar.

30 Skulle Rusthållaren vilja gifva jungfrurna en anständig kärra, kunde Du väl också skicka dem med lassen en dag förut och komma med gossarne med skjuts dagen derpå – med våra båda schäsor. Dagen kan rättas efter vädret. Är det vackert behöfver ni ju icke komma förre den 30:de. – Gif då nyckel åt Charlotta, så att hon kan ställa något i ordning här, Jag inlägger 100 mk åt Rusthållaren – 22 mk åt Dig för säkerhets skuld.

Med August följer kött och ärtskidor.

Kär helsning från Eder örne Fader

40

J. V. S:n

d. 19 Aug.

725 G. VON ALFTHAN – J. V. SNELLMAN 22.VIII 1867
HUB, JVS handskriftssamling

Välborne Herr Senator.

50

Åberopande dagens telegramm, beder jag att angående den af Herr Senatorn föreslagne utrikesresan få tillägga några ord.

Sedan handlanden A. M. Reuter aflidit, vet jag här på orten icke någon lempligare person för ett såbeskaffadt uppdrag, än den af mig föreslagne Handelsskole-Direktorn Biese, hvilken visserligen icke är så